

Iqkwe im Kakien

Eļtōr Dallin H. Oaks

Jān Doulul eo an joñoul Ruo Rijilk ro

Iqkwe eo an Anij ejjab kajej tokjen kien ko im kakien ko an, im men ko rej waļok jān kien ko im kakien ko an rejjab kajej tokjen kōtōpar eo im men ko waļok jen iqkwe eo an .

Ikar ikkūmkūm in kōnono kōn Iqkwe eo an Anij im kien ko an Anij. Ennaan eo aō ej bwe iqkwe eo ewānōk im ļap an Anij ej ilo aolepān kōjeramman ko an karōk ko an gospel eo An, ekoba mool eo bwe kōjeramman ko An rej pojak nān jabdewōt ro rej pokake kakien ko An.¹ Men kein rej pedped ko nān indeeo im rej aikuj tōl ro jinen im jemen ilo iqkwe ko aer im katakin ajri ro nejier.

I.

Ij jino kōn waanjoņak ko ralikkar, ko rej kwaļok jet pok ko ikōtaan iqkwe im kakien.

• Juōn eo emman dettan eo eaar pād waan ippān eo jeran eaar jiroņ jinen im jemen ro raar inepata, “Eļāņne kwōj iqkwe eō, kwōnaaj kōtļok eō im eo jera āinwōt am̄ errā ippān ro nejim im emōj aer mare.”

• Juōn jodikdik eaar uwaak nān kūpel ko an jinen im jemen ak inepata ilo an ba, “Eļāņne kwōj iqkwe eō, kwōban kar kipel eō.”

Ilo waanjoņak kein, juōn armej eo ej kakkure kien ko ej kwaļok bwe iqkwe eo an jinen im jemen en ellā ioon kakien ko an kien ko raorōk im katakin ko an jinen im jemen.

Waanjoņak kein ruo tokālik rej kwaļok poktak kōn men ko rōjelōt iqkwe eo an Anij.

• Juōn armej eo ej kajejtokjān katak eo bwe ripālele ro rej aikuj in mare nān indeeo nān lemōņōņō ilo baamle ilo mour eo tok juōn, ej kwaļok, “Eļāņne Anij ej lukkuun iqkwe kōj, ijjab tōmak E enaaj kōjepel ļeo im lio pālele ilo wāween in.”

• Bar juōn armej ej ba bwe tōmak eo an ejorān kōn eņtaan ko Anij eaar kōtļok bwe en waļok nān armej ak kōļar in kūl, eaar ba “Eļāņne ewōr juōn Anij ej iqkwe kōj eban kar kōmman bwe men in en waļok.”

Armej rein rejjab tōmak kakien ko nān indeeo kōnke rej oktak jān meļeļe ko aer kōn wāween iqkwe eo an Anij. Armej ro rej bōk meļeļe in ejjab meļeļe wāween ko an Anij ak kōtōpar in kien ko im kakien ko An. Iqkwe eo an Anij ejjab ļapļok jān kien ko im kakien ko An, im men ko rej waļok jān kien ko im kakien ko an Anij rejjab kadikļok kōtōpar eo im men ko rej waļok jān iqkwe eo an. Ejja in wōt ej aikuj in mool ilo iqkwe eo im kien ko an ro Jinen im Jemen.

II.

Mokta, ļomņak kōn iqkwe eo an Anij, lukkuun kōmleleiki jibboņin rainin jān būreejtōn Dieter F. Uchtdorf. “Wōn enaaj kōjepel kōj jān yokwe an Kriast? Rijilōk eo Paul eaar kajjitōk. Jabjorrān

ke, ak eñtaan, ak matōrtōr, ak nūta, ak keelwaan, ak uwōta ak jāje (Rom 8:35). “Bwe Ij lōmṇak,” eaar ba, “e jab mej ak mour, e jab enjeļ raan ak jetōb ro, e jab men ko kiiō ak men ko renaaj itok, e jab kajoor ko, ... ak jabdewōt bar juon men in kōmṇan, enaaj maroñ in kōjepel kōj jān yokwe an Anij” (eoon ko 38–39).

Ejjeļok juōn kaṇool eļapļok jān kajoor eo ejjeļok jemļokin im iokwe eo ewānōk an Anij jān an kwaļok jān rijilōk Jon: “Bwe kōn an Anij yokwe laļ, Ear letok juon wōt Nejin Ear keotak” (Jon 3:16). Bar juōn rijilōk eaar jeje bwe Anij “jab dāpij Nejin jān eñtaan, a Ear ketak E kōn kōj otemjej” (Rom 8:32). Lōmṇak kōn ewi joñan an kar kabūromōj Jemedwōj Ilañ nān jilkintok nejin nān kijenmej kōn juōn eñtaan eo epen kōmeļeiki nān jerawiwi ko ad. Eñin ej kaṇool in iokwe eo an eļaptata nān kajjojo iaad.

Iokwe eo an Anij nān ro nejin ej juōn eo eṇool nān indeeo, ak etke ej lukkuun iokwe kōj, im etke jej kōṇaan iokwe in? Uwaak eo ej pād ikōtaan Iokwe an Anij im kakien ko An.

Jet rej karōk iokwe eo an Anij kōn kōjatdikdik eo aer bwe iokwe eo an elukkuun ļap im ejjeļok wāween bwe enaaj tūriamō ilo joļok ruweer jān pokake kakien ko an. Ilo oktak, ro rej meļeļe karōk eo an Anij nān ro nejin rejelā bwe kakien ko an Anij relukkuun pen, im ṇool in ej bar juōn kaṇool in iokwe eo an nān ajri o nejin. Tiriamō ejamin kōqte kien,² im ro rej bōk tiriamō rej “er ro im raar kōjparok bujen eo im kōjparok kien ko” (D&C 54:6).

Jej riit jān iien nān iien ilo Baibōl eo im jeje ko rekwojarjar raan kein kōn illu eo an Anij ippān ro renana³ im kōmṇan ko An ilo An inepata⁴ ippān ro raar rupe kien ko An. Ewi wāween an illu im inepata kaṇool kōn iokwe eo an? Joseph Smith eaar katakin bwe Anij ej “kōmṇan kakien bwe [jetōb ko im ej jilkintok nān laļin] ej aikuj wōr aer ien nān eddōkļok einwōt e make.”⁵ Iokwe eo an Anij eļap an wānōk joñan ej kōmṇan bwe e en kōmṇan bwe jān pokake kien ko An kōnke kōn pokake wōt kien ko An *jemaroñ erom* wānōk, āinwōt E ej. Kōn menin, Illu an Anij im An inepata rejjab ukōt iokwe eo an ak rej *kaṇool* kōn iokwe eo an. Aolep jinen im jemen rejelā ke komaroñ iokwe juōn ajri ilo eļap im ilo ṇool ilo am maroñ lukkuun illu im inepata kōn ṇwil ko an ajri eo rejjab eṇṇan.

Iokwe eo an Anij eļap joñan karōk eo an ewānōk ej letok elōñ menin letok ioon aolepān ajri ro nejin, joñan ro rejjab pokake kien ko An. Mour in ej juōn kain menin letok, kar leļok nān aolep ro raar errā ilo pata eo ilañ. Bar juōn menin letok eban oktak ej jerkakpeje eo nān aolep, “Bwe āinwōt ilo Adam ro otemjej rej mej, āindein barāinwōt ilo Kriast ro otemjej re naaj mour” (1 Korint 15:22). Elōñ menin letok ko jet ilo mour in rej ekkar nān mour in pokake ko ad make nān kien. Āinwōt an Jisōs kar kwaļok, Jemedwōj Ilañ “kotak aļ ioon ro renana im ioon ro remṇan, im kowūt ioon ro rewānōk im ioon ro re jab wānōk” (Matu 5:45).

Eļañne jenaaj roñjake wōt, jemaroñ jeļā kōn iokwe eo an Anij im eñjaake, jekdoon nē jej jab pokake. Juōn kōrā ej kab rool tok nān ṇakūtūt ko an kabuñ eaar kwaļok kōmeļeļe in ilo kōnono eo an ilo iien jar ļapļap eo: “E eaar pād iien otemjej im jipañ eō, jekdoon nē ij kōwaan E. Eaar aolep iien tōl eō im kaenōmṇan eō kōn tiriamō eo an ilo aolepān aō, ak [ikar] ļap aō illu nān lo im bōk men ko jān Irooj.”⁷

III.

Kōjeramman ko remmantata an Anij ej lukkuun alikkar an lelok nan ro rej pokake kien ko im kakien ko an Anij. Katak eo eaoroktata ej jan madenlok ko ilo raan kein:

Ewor juon kakien, eo kar peeke nan indeeo ilan mokta jan komanman an la in, eo aolep kōjeramman otemjej rej konono kake—

Im elanne rej bok jabdewot kōjeramman jan Anij, ej jan pokake kien in eo emoj konono kake (D&C 130:20–21).

Katak eo elap ej jipan koj melele unin elon men ko, ainwot jimwe im turiamo rej bok joan eo ekkar jan pinmuur eo. Ej barainwot komeleleik etke Anij eban bobrae kojermal anemkwoj in kalet jan ajri ro nejin. Anemkwoj—maron eo ad nan kalet—ej imantata nan karok ko an gospel eo im ej boktok koj nan lajin. Anij eaar jab likuti bwe en bobrae jinekjej in kalet ko jet an armej nan an kojparok emmanlok eo an armej ro jet—jekdoon ne rej manman, kakkure ak kajoraan doon—bwe men in enaaj kar kakkure karok in eddokolok eo ad nan indeeo.⁸ Enaaj kōjeramman koj nan kijenmej ippan jinekjej in kalet ko an ro jet, ak eban bobrae kalet ko.⁹

Elane juon armej ej melele katak ko an Jisos, lio ak leo rejjab maron in lukkuun komeleleik bwe Jemedwōj Ilañ ak eo nejin ekwojarjar rej tomak bwe iqkwe eo aer ej ella ion kien ko aer. Lomnak kon waanjoñak kein.

Ke Jisos eaar jino An kwalok, ennaan eo an moktata ekar ukwelok.¹⁰

Ke eaar kojermal turiamo in iqkwe ilo an jab liaakelok korā eo eaar lejen, eaar ba nan e ilo juon waween “kwon ilok im jab bar jerowiwi.” (Jon 8:11).

Jisos eaar katakin “Jab otemjej rej ba non Eo, Iroj, Iroj, re naaj delontok ilo aelon in lan; a eo ej komanman ankilaan Jema ej pad i lan” (Matu 7:21).

Men ko rej walok jan kakien ko an Anij im kien ko ejjab oktak nan kokajiririk bunbun ak kōnaan ko. Elanne jabdewot ej lomnak bwe iqkwe eo an Anij ak jinen im jemen nan kajjojo ej lelok nan eo ejitenboro laijen nan jab pokake kakien, rejjab melele jimor iqkwe im kakien. Irooj eaar ba: Jabdewot eo ej rube juon kien, im ejjab kejparok kien, im pukot bwe en kien nan er make, im ikdelel nan mej ilo jerawiwi, im erwōj jimor im mej ilo jerawiwi, ejjab maron in erre jen kien eo, im bar einwot jen turiamo, jimwe, ak ekajet. Kon menin rej aikuj in pad ilo jab erre (lale D&C 88:35).

Jej riiti ilo madenlok ko ilo raan kein bwe aolep aelon in kiin ewor juon kakien emoj lelok (lale D&C 88:36). Nan waanjoñak:

“E eo ejjab maron in pokake kakien ko an aiboojoj in aiboojoj eo ilontata ejjab maron in pad ilo aiboojoj an al.

Im eo ejjab maron pokake kien ko an aiboojoj in allon ejjab maron in pad ilo aiboojoj an Allon.

Im eo ejjab maroñ in pokake kien ko an aibooj in iju ejjab maroñ in pād ilo aibooj o an Iju (lale D&C 88:22–44).

Ilo bar juōn naan, aibooj kein eo im ekajet eo āliktata enaaj letok ñan kōj ejjab itok jān iḡkwe, ak kakien ko Anij eaar kūr ilo karōk eo an ñan kōmḡman bwe jān maroñ mour ilo mour indeeo, menin letok eo eḡaptata an Anij (lale D&C 14:7).

IV.

Ilo katakin im kōmḡmane ñan ajri ro nejier, ro jinen im jemen ewōr aer iien ñan kōjberbal pedped kein. Juōn iaan iien kein ej aikuj in jermal ippān menin letok ko jinen im jemen rej leḡok ñan ajri ro nejier. Āinwōt an Anj letok jet menin jeramḡman ñan aolepān ajri ro nejin ilo mour in ilo an jab aikuji pokake eo aer make ñan kien ko an, ro jinen im jemen rej leḡok elōñ men ko āinwōt imōn jokwe im mḡōñā, jekdoon ñe ajri ro nejier rejjab lukkun pād ilo aer mour kōn aolep men ko jineer im jemāer rej ba. Ak, ḡoor waanjoñak eo eḡaptata an meletlet im iḡkwe Jemedwōj Ilañ eo eaar letok kakien im kakien ko ñan emḡman eo an ro nejin, jinen im jemen eo emeletlet rej kōmḡman otkak ilo menin letok ko jān mama im baba kōn pokake.

Eḡaññe juōn jinen im jemen ewōr nejier juōn ajri eo ebōd—āinwōt jodikdik eo ejorāan kōn dān in kadōk ak uno ko rekajoor—Rej jelmae kajjitōk ko reppen. Iḡkwe eo an jinen im jemen rej aikuj ke bwe men kein ak kōjberbali ejjab emḡman ilo mḡweo ak aikuj ko ñan kakien ak mḡwil ko renana ak ikdelel ko an ajri ro jet ilo mḡweo aikuj in bwe men kakein ren mo wōt em mo?

Ñan jermal ippān kajjitōk ko relukkuun eḡapḡok, eḡaññe juōn ajri erūtto ej jokwe ippān juōn jeran leddik ak ḡaddik, aikuj ke bwe lukkuun jorāan ko an pālele waan ilikin mḡarre ej aikuj bwe ajri in ej eñjaake eddo in jab errā ko an baamḡle ilo aer joḡke jān jabdewōt men ko rej bōk jikin ikōtaan baamḡle, ak aikuj ke bwe iḡkwe eo an jinen im jemen aikuj bwe pālele waan eo ej emḡman wōt? Emḡj aō lo men kein jimḡor im relukkuun nana, im tōmak bwe men kein jimḡor rejjab ekkar.

Ewi wāween an ro jinen im jemen kālet? Men in ej men ko rej itok ilo meletlet eo an jinen im jemen, tōl jān naan ko jān Irooj. Ejjeḡok juōn jikin ilo mḡakūtūt ko an jinen ak jemen eo im eḡapḡok an menin aikuj jān tōl ko jān lañ ak lukkuun alikkar an maroñ bōke jān kālet ko an Jinen ak Jemen ilo aer kōkajiririk im ajri ro nejier im kōtōbalbal baamḡle ko aer. Eñin ej jermal eo ñan indeeo.

Ilo an ro jinen im jemen ire ippān jorāan kein, rej aikuj kememej katak ko an Irooj bwe jān likūt ruatimjuōnñoul im ruatimjuōn ilo āne jemaden, im ilḡok ilḡkōnḡok jeep eo ejako.¹¹ Būreejtōn Monson eaar kūr ñan juōn kōtōpar in iḡkwe ñan lomoren ... ro rej jōbwābwe ilo āne jemaden in mijak ak jenḡok ak jej tokjen.¹² Katakin kein rej aikuj iḡkwe ko ejjeḡok jemḡokier ñan ḡomḡnak kake, eo ej lukkuun aikuj ḡomḡnak kake koab in iḡkwe ko ejjeḡok jemḡokin.

Ro jinen im jemen rej barāinwōt kememej katak ko ekkā an Irooj katakin kaki bwe “Eo Irooj ej iḡkwe, ej kaje” (Hibru 12:6).¹³ Ilo kōnono eo an ilo iien kweilḡok eo eḡap kōn “Loḡe im iḡkwe,” Eḡtōr Nelson eaar katakin bwe “lukkuun iḡkwe ñan rijerawiwī ro emaroñ mḡone jab jab errā ko reḡḡap—im jab kōn koḡ eo! Lukkun iḡkwe ejjab jipañ mḡwil ko renana an juōn armej.”¹⁴

Jabdewōt kālet eo ej itok ikōtaan kajoor in iḡkwe im kipel an kakien, rup in kien ko ej lukkuun jelōt iḡkwe ko ikōtaan baamḡle ko. Jisōs eaar katakin:

“Komḡij ḡomḡak bwe Ij iten leḡok aenōmḡman ioon laḡ ke? Ij ba ḡan komḡ, Jaab; a jepel:

|v40

“Bwe jān iien in ḡalem ilowaan juōn emḡ renaaj jepel jān doon, jilu jumḡae ruo, im ruo jumḡae jilu.

“Re naaj jepel jān doon, jemen jumḡae nejin mḡaan, im nejin mḡaan jumḡae jemen; jinen jumḡae nejin kōrā, im nejin kōrā jumḡae jinen” (Luk 12:51–53).

Katak in ettā ej kakememej kōj bwe ḡe ro uwaan baamḡle ko rejjab koba ippān doon ḡan kōtōpar ḡan kōjparok kien ko an Anij enaaj wōr jepel. Jej kōmḡmane joḡan eo jemaroḡe ḡan ellā jān kōtaan ko rōjorāān, ak jet iien rej waḡok ālkin ad kate kōj.

Ilo lubwilijin apaḡ kein, jej aikuj niknik ilo men kein remool bwe ilo ad ro jej iḡkwe kōj wōtḡok enaaj jako jān mḡoḡoḡo ko ad, ak ejjab aikuj jako jān iḡkwe ko ḡan doon ak kijenmej ko ad ḡan ippān doon ilo meḡeḡe iḡkwe eo an Anij im kakien ko an Anij.

Ij kwaḡok aō kamool kōn mool in men kein, ko rej mōttan karōk in ḡomḡ eo im katak ko an Kraist, eo ikar kwaḡok aō kamool ilo etan Jisōs Kraist, amen.

KAKEMEMEJ KO

1. See Russell M. Nelson, “Divine Love,” *Ensign*, pāpode. 2003, 20.
2. Lale Alma 42:25
3. Lale, ḡan waanjoḡak, Dri Ekajet ro 2:12–14; Sam ko 7:11; D&C 5:8; 63;32.
4. Lale ḡan waanjoḡak, 2 Kiiḡ ro 23:26–27; Dri Epesōs 5:6; 1 Nipai 22;16–17; Alma 12:35–36; D&C 84:24
5. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 210.
6. Lale Revelesōn 12:7–8.
7. Letter of Tijemba. 6, 2005, in author's possession.
8. Keidi Alma 42:8.
9. Keidi Mosaia 24:14–15.
10. Lale Matu 4:17.

11. Lale Luk 15:3–7.

12. Lale Thomas S. Monson, “Lost Battalions,” *Liahona*, Jōbtōm̄ba. 1987, 3.

13. Bar lale Jabōn kenaan ko 3:12; Revelesōn 3:19; D&C 95:1.

14. Russell M. Nelson, “Teach Us Tolerance and Love,” *Ensign*, Māe 1994, 71.